

Antitrombotická léčba u starších pacientů

(Antithrombotic therapy in older patients)

Petr Ošťádal^a, Miloš Táborský^b, Zuzana Moťovská^c

^a Kardiologické centrum, Nemocnice Na Homolce, Praha

^b I. interní klinika – kardiologická, Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a Fakultní nemocnice Olomouc, Olomouc

^c Kardiologická klinika, 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

Informace o článku

Historie článku:

Vložen do systému: 18. 4. 2023

Přijat: 19. 4. 2023

Dostupný online: 19. 4. 2023

V tomto supplementu *Cor et Vasa* je uveden v souladu se zavedenými pravidly český překlad odborného stanoviska Evropské kardiologické společnosti (ESC), které je zaměřeno na akutní, periprocedurální a dlouhodobou antitrombotickou léčbu u starších pacientů.^{1,2} Stárnutí populace v západních zemích je samozřejmě spojeno také s narůstajícími počty starších nemocných, kteří vyžadují antitrombotickou léčbu. Volba nejvhodnějších antitrombotik je však u starších nemocných komplikována řadou faktorů: (i) jedinci ve vyšším věku byli nedostatečně zastoupeni v řadě klinických studií, a proto současná evidence pro tuto populaci je často nedostatečná; (ii) starší nemocní mají více komorbidit, které je třeba zohlednit při výběru optimální léčby; (iii) vyšší věk je jedním z nejvýznamnějších rizikových faktorů pro krvácivé komplikace; (iv) u starších jedinců je třeba vždy zohlednit celkový biologický stav, faktory křehkosti („frailty“) a dlouhodobou prognózu. Považujeme proto za velmi přínosné věnovat specifická doporučení pro volbu nejvhodnější antitrombotické léčby právě u této populace.

Odborné stanovisko ESC autorů Andreotti a spol.¹ přináší podrobný přehled této problematiky. Lze velmi ocenit důraz na individualizaci léčby u starších pacientů, která je jistě ještě důležitější než u mladších jedinců. Autoři stanoviska citlivě zohledňují především vyšší riziko krvácení a z tohoto pohledu doporučují volit strategii antitrombotické léčby se zásadním ohledem na bezpečnost a minimalizaci rizika komplikací. Velký důraz je kladen také na zlepšení adherence k léčbě a na mnoha místech textu je uvedeno doporučení k užívání fixních kombinací léků.

Autoři českého překladu² se zcela ztotožňují s většinou doporučení uvedených v originálním textu. Přesto nelze nezmínit některé body, které považujeme přinejmenším za diskutabilní. Především nepovažujeme za odůvodněné zvažovat preferenci prasugrelu před ticagrelor u nemocných s akutním koronárním syndromem (AKS) na základě výsledků dominantně jediné klinické studie ISAR-REACT 5.³

Nejen že v této studii nebylo dostatečné zastoupení starších pacientů, ale především studie srovnávala dvě různé léčebné strategie (předléčení vs. nepředléčení inhibitorem P2Y₁₂), nikoli ticagrelor s prasugrelem a této studii se vytýká řada dalších metodologických nedostatků. Za další diskutabilní doporučení považujeme podávání trojitě antitrombotické léčby po dobu jednoho až dvou týdnů po AKS u nemocných vyžadujících dlouhodobou antikoagulaci, což je agresivnější postup ve srovnání s Guidelines ESC pro AKS bez elevací úseku ST,⁴ kde je doporučená doba trojitě léčby do 7 dnů (za hospitalizace) bez ohledu na věk. S vědomím nedostatečné evidence se domníváme, že právě u starších jedinců s vyšším rizikem krvácení může být kratší doba podávání trojitě léčby spojena s klinickým benefitem.

Bez ohledu na výše uvedené námítky však odborné stanovisko ESC pro antitrombotickou léčbu u starších nemocných představuje komplexní pohled na tuto problematiku a může být dobrým návodem pro volbu optimálního postupu a cestou ke zlepšení výsledků léčby u starších nemocných.

Literatura

1. Andreotti F, Geisler T, Collet JP, et al. Acute, periprocedural and longterm antithrombotic therapy in older adults: 2022 Update by the ESC Working Group on Thrombosis. *Eur Heart J* 2023;44:262–279.
2. Táborský M, Moťovská Z, Ošťádal P. Akutní, periprocedurální a dlouhodobá antitrombotická terapie u starších dospělých. Aktualizace Pracovní skupinou ESC pro trombózu z roku 2022: Překlad dokumentu připravený Českou kardiologickou společností. *Cor Vasa* 2023;65(Suppl 1):7–22.
3. Schüpke S, Neumann FJ, Menichelli M, et al. Ticagrelor or prasugrel in patients with acute coronary syndromes. *N Engl J Med* 2019;381:1524–1534.
4. Collet JP, Thiele H, Barbato E, et al. 2020 ESC guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation. *Eur Heart J* 2021;42:1289–1367.

Adresa pro korespondenci: Prof. MUDr. Petr Ošťádal, Ph.D., FESC, Kardiologické centrum, Nemocnice Na Homolce, Roentgenova 2, 150 30 Praha 5, e-mail: ostadal.petr@gmail.com

© 2023, ČKS.

DOI: 10.33678/cor.2023.037